25/05/2021

PS Timotei Prahoveanul despre efectele dezastruoase ale Decretului 410/1959 / Cum au trăit monahii în lume

Marți, la simpozionul dedicat monahismului, PS Timotei Prahoveanul a evidențiat faptul că efectele aplicării Decretului 410/1959 au fost dezastruoase. Mii de călugări și călugărițe au fost izgoniți din așezările monahale, fiind obligați să se alinieze vieții laice, să se căsătorească, să se angajeze într-una din „fabricile patriei”.

„În anii ce au urmat, mănăstirile au fost dominate de o imagine dezolantă. Puţinii vieţuitori rămaşi erau bătrâni sau bolnavi, numărul lor fiind insuficient pentru toate ascultările din vetrele monahale. În afara zidurilor mănăstirilor, tabloul era la fel de trist. Mulţi vieţuitori care lăsaseră lumea pentru a se dedica slujirii lui Dumnezeu pribegeau smulşi din mijlocul fraţilor sau al surorilor duhovniceşti”.

Episcopul vicar Timotei Prahoveanul a prezentat în mod special ce s-a întâmplat atunci cu mănăstirile din Arhiepiscopia Bucureștilor, dar nu numai.

Conform unor cifre parţiale din documentele fostei Securităţi, la 1 ianuarie 1959, în România existau 224 de mănăstiri ortodoxe, pentru ca în octombrie 1959, adică după aplicarea prevederilor regulamentului monahal, să fie inventariate 194 de mănăstiri. La 31 martie 1960, mai funcţionau 132 mănăstiri. În final, Securitatea estima că a reuşit desfiinţarea a 92 de mănăstiri, a menționat ierarhul.

„Probabil, deznodământul ar fi fost şi mai tragic dacă vrednicul de pomenire Patriarh Justinian Marina nu ar fi luptat cu înverşunare pentru apărarea mănăstirilor şi a vieţuitorilor lor”, a subliniat Preasfinția Sa.

Părintele episcop vicar a amintit că „Patriarhul Justinian Marina a aplicat decretul în Arhiepiscopia Bucureștilor așa cum a crezut de cuviință și, în plus, verbal, a aprobat unora dintre cei excluși să revină în mănăstiri”.

Peste 1.000 de călugări din Arhiepiscopia Iaşilor, ceva mai mulţi din Episcopia Romanului şi Huşilor, aproape 300 din Arhiepiscopia Bucureştilor, câteva sute din Episcopia Râmnicului şi Argeşului şi un număr mare din Transilvania şi Banat, însumând în total aproximativ 5.000 de monahi, „armata neagră” a Bisericii, cum a fost numită de autorităţile vremii, au fost trimişi în mijlocul lumii.
Cum au trăit monahii în lume
„Până la Decretul 410/1959, care a provocat un adevărat cutremur în lumea monahală, mănăstirile îşi duceau viaţa liniştită în ritmul rugăciunilor şi într-o permanentă lucrare a nevoinţelor duhovniceşti. Fiecare avea taina ei, iar lumea o simţea ca atare. Deodată, ca din senin, au venit încercările”, a evocat PS Timotei explicând că monahii le-au primit „ca pe o jertfă”.

„Monahii sau monahiile au purtat acestea ca pe o jertfă şi chiar dacă nu s-au mai bucurat de liniştea aşezămintelor pline de sfinţenie au păstrat până în adâncul sufletului tainicile poveţe călugăreşti, devenind misionari şi adevăraţi mărturisitori pentru cei din lume. Sunt multe astfel de chipuri de neuitat în istoria monahismului nostru”.

Sunt multe asftel de chipuri de neuitat în istoria monahismului nostru, a spus părintele episcop vicar amintind pilda monahiei Evelina Tănase de la Mănăstirea Războieni care a lucrat o vreme ca muncitoare la „Antibiotice” Iași, dar și alte exemple.

”Au făcut misiune într-un mod aparte

„În vremea copilăriei am avut posibilitatea să întâlnesc câteva călugărițe care au cunoscut ororile nedreptului decret promulgat de regimul comunist, fiind alungate din obștea Mănăstirii Râșca, ctitorie voievodală și episcopală cu veche tradiție în ținutul Sucevei. Le întâlneam în bisericile Fălticenilor, locul unde s-au stabilit, pentru a putea reveni măcar une-ori între zidurile bătrânei mănăstiri, rămasă atunci tristă și pustie”, a evocat Episcopul vicar Timotei Prahoveanul.

„Lucrau în fabrică, în trei schimburi, la Filatura de in și cânepă, pentru a câștiga o bucată de pâine. Trudeau din greu, fiind nevoite de multe ori să lipsească de la Dumnezeiasca Liturghie chiar în zilele de mare sărbătoare – considerate zile lucrătoare în întreprinderile statului socialist. Erau chemate în mod special în ziua de Paști, ori de Crăciun, pentru că Filatura lucra zi și noapte, în trei schimburi, având atunci vreo 4.000 de angajați”.

„Purtau întotdeauna haine civile, cernite, cu broboadă neagră, fiind cunoscute printre credincioși drept maicile Epraxia, Antonia, Tecla, Epistimia, Evlampia și altele. Celor două surori Epraxia și Antonia Hoidrag le-am trecut de multe ori pragul casei din strada Ion Dragoslav nr. 15, unde cumpăraseră un imobil devenit între timp un fel de metoc monahal, loc de popas pentru mulți călugări și călugărițe din diferitele mănăstiri ale Moldovei”

„Firi aspre și uneori nu foarte comunicative, cele două monahii surori și-au păstrat rânduielile ca în mănăstire, înmulțind permanent rugăciunea și fapta bună. În fiecare săptămână plămădeau, după un adevărat ritual, prescuri pentru bisericile zonei. Făceau și lumânări de ceară curată cum rar se întâlneau atunci și îndrumau pe credincioși pe calea Bisericii”.

„Au făcut misiune într-un mod aparte, vorbindu-le oamenilor despre Dumnezeu, despre Biserică, mănăstire, despre suflet și despre elementarele îndatoriri ale creștinului trăitor în mijlocul lumii”.

PS Timotei și-a încheiat intervenția la simpozion recitând câteva versuri despre vremurile grele ale monahismului românesc, creații găsite printre documentele Maicii Antonia Hoidrag și ale surorii sale Epraxia.

Simpozionul internațional „Forme de organizare și funcționare a monahismului ortodox: tradiție bimilenară și provocări contemporane” se desfășoară în mediul virtual, având invitați din mai multe părți ale lumii. Lucrările se vor încheia miercuri.

Actele simpozionului vor fi publicate la Editura Basilica, în seria Studia Canonica.

BASILICA.RO

BASILICA.RO

BASILICA.RO

BASILICA.RO

Foto credit: Basilica.ro / Mircea Florescu

basilica.ro